

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2013-01-07

Närvarande: F.d. justitierådet Leif Thorsson samt justitieråden Per Virdesten och Margit Knutsson.

Anmälningsskyldighet vid utstationering

Enligt en lagrådsremiss den 13 december 2012 (Arbetsmarknadsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Gudrun Persson Härneskog.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Lagen om utstationering av arbetstagare innehåller i dag 13 paragrafer. Förslaget innebär att antalet paragrafer i stort sett fördubblas. Trots denna omfattande utökning av lagens bestämmelser föreslås att den nuvarande numreringen av paragraferna bibehålls och att de nya betecknas 9 b – 9 l §§. Lagrådet anser att regleringen skulle vinna i överskådlighet om paragrafnumreringen ändrades så att de nu föreslagna paragraferna blir 10–20 §§ och den nuvarande 10 § blir 21 §. Lagrådet anser att det av samma skäl finns anledning att överväga att införa ytterligare rubriker. Förslagsvis kan

den föreslagna 9 e § föregås av rubriken **Tillsyn**. Efter denna paragraf kan lämpligen rubriken **Sanktionsavgifter** införas. Och slutligen kan före 9 k § rubriken **Föreläggande om rättelse** införas. Vad som kan tala emot detta är att dessa rubriker i själva verket utgör underrubriker till den i remissen föreslagna **Anmälningsskyldighet och kontaktperson** och att bestämmelsernas tillämpningsområde alltså är begränsat till detta avsnitt i lagen. Någon risk för att de föreslagna paragraferna skulle komma att ges ett utökat tillämpningsområde torde emellertid inte finnas.

9 b §

Enligt första stycket ska en utstationering anmälas till Arbetsmiljöverket senast när en utstationerad arbetstagare påbörjar arbete i Sverige. I tredje stycket görs ett undantag från denna regel "om verksamheten i Sverige pågår under högst fem sammanhängande dagar". Då ska anmälningsskyldigheten i stället fullgöras den sjätte dagen som verksamheten bedrivs. Stycket har fått en utformning som kan läsas så att huvudregeln i första stycket aldrig behöver tillämpas. Avsikten med undantaget är emellertid att från anmälningsskyldigheten undanta endast sådana utstationeringar som är tänkta att vara högst fem dagar. Detta bör tydligare framgå av lagtexten. För att syftet med stycket så som det anges i författningskommentaren ska framgå tydligare bör dessutom ordet "sammanhängande" i styckets andra mening utgå. Beroende på det närmare syftet med regleringen kan det även övervägas att slopa detta ord i styckets första mening. Tredje stycket kan förslagsvis formuleras på följande sätt:

Första och andra styckena gäller inte om verksamheten i Sverige avses pågå under högst fem [sammanhängande] dagar. Om en sådan verksamhet visar sig pågå längre tid än fem dagar ska arbetsgivaren fullgöra anmälningsskyldigheten enligt första stycket den sjätte dagen som verksamheten bedrivs.

9 c §

Av samma skäl som anförts under 9 b § bör fjärde stycket ha följande lydelse:

Första stycket gäller inte om verksamheten i Sverige avses pågå under högst fem [sammanhängande] dagar. Om en sådan verksamhet visar sig pågå längre tid än fem dagar ska arbetsgivaren fullgöra anmälningsskyldigheten enligt första stycket den sjätte dagen som verksamheten bedrivs.

9 d §

Andra stycket innehåller en s.k. upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan komma att meddela föreskrifter om vad en anmälan enligt 9 b eller 9 c § ska innehålla och hur den ska vara utformad.

Frågan om vilka uppgifter som en arbetsgivare ska anmäla enligt 9 b § blir av avgörande betydelse för hur hela systemet med en anmälningsskyldighet kommer att fungera. Det allra väsentligaste av det materiella innehållet kommer alltså att återfinnas på förordningsnivå. För den arbetsgivare som överträder bestämmelsen ska dessutom en sanktionsavgift tas ut. Detta talar sammantaget för att regeringen bör ges ett bemyndigande att meddela föreskrifterna. Bemyndigandet kan lämpligen sammanföras med bemyndigandet i första stycket. Paragrafen kan förslagsvis formuleras på följande sätt:

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från 9 b och 9 c §§ samt om vilka uppgifter en anmälan enligt 9 b § ska innehålla.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vad en anmälan enligt 9 c § ska innehålla och hur anmälningar enligt 9 b och 9 c §§ ska vara utformade.

9 e §

Enligt paragrafen ska Arbetsmiljöverket utöva tillsyn över att bestämmelserna i 9 b och 9 c §§ följs. Det förefaller lämpligt att Arbetsmiljöverkets tillsynsansvar även ska omfatta föreskrifter som utfärdats i anslutning till dessa bestämmelser och att detta ska framgå direkt av paragrafen på t.ex. följande sätt.

Arbetsmiljöverket utövar tillsyn över att bestämmelserna i 9 b och 9 c §§ samt föreskrifter som utfärdats i anslutning till dessa bestämmelser följs.

9 f §

Om avsikten är att sanktionsavgift ska tas ut även av arbetsgivare som överträtt föreskrifter som har meddelats i anslutning till de i första stycket angivna bestämmelserna bör första stycket kompletteras med detta.

Tredje stycket, som reglerar möjligheten att jämka eller efterge sanktionsavgiften, bör av systematiska skäl flyttas till ett nytt tredje stycke i 9 g § eftersom den paragrafen utöver ett normgivningsbemyndigande innehåller också vissa närmare bestämmelser om föreskrifternas innehåll. Därmed får även uttrycket "angiven beräkningsgrund" en tydligare syftning.

9 i §

Om ett avgiftsföreläggande inte har godkänts inom utsatt tid får Arbetsmiljöverket ansöka hos förvaltningsrätten om att sanktionsavgift ska tas ut. Av bestämmelsen framgår inte vilken förvaltningsrätt som avses. Tänkbara alternativ är den förvaltningsrätt inom

vars domkrets myndigheten är belägen, dvs. Förvaltningsrätten i Stockholm, liksom den förvaltningsrätt inom vars domkrets distriktskontoret är beläget. Ytterligare alternativ är den förvaltningsrätt inom vars domkrets verkets motpart har sitt säte.

I remissen sägs att avsikten är att ansökan ska ges in till den förvaltningsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats (s. 47). Detta uttalande synes ha inspirerats av bestämmelsen i 14 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar. Den bestämmelsen avser emellertid enbart mål som anhängiggörs genom överklagande och inte sådana som inleds genom en ansökan. I avsaknad av uttrycklig reglering är det Lagrådets uppfattning att flera förvaltningsrätter kan vara behöriga att pröva en och samma ansökan. Lagrådet anser att forumfrågan bör uppmärksammas i det fortsatta beredningsarbetet.